

Гудим І.М. Програмно-методичний комплекс розвитку незрячих дітей від народження до 6 років: програма ранньої допомоги дітям з важкими порушеннями зору від народження до 3-х років

Національна академія педагогічних наук України
Інститут спеціальної педагогіки

**ПРОГРАМНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС РОЗВИТКУ
НЕЗРЯЧИХ ДІТЕЙ ВІД НАРОДЖЕННЯ ДО 6 РОКІВ:**

**ПРОГРАМА
РАННЬОЇ ДОПОМОГИ
ДІТЯМ З ВАЖКИМИ
ПОРУШЕННЯМИ ЗОРУ
від народження до 3-х років**

УДК 376.32:37.018
ББК 74.33.024
П 78

Гриф Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України
(Лист №1/11-18797 від 5 грудня 2012 року)

Укладач:

Вавіна Людмила Сергіївна — канд. пед. наук, провідний науковий співробітник лабораторії тифлопедагогіки Інституту спеціальної педагогіки Національної академії педагогічних наук України.

Рецензенти:

Литовченко С. В. — канд. пед. н., старший науковий співробітник, завідувач лабораторії сурдопедагогіки Інституту спеціальної педагогіки НАПН України.

Рожко Н. М. — директор спеціального дошкільного навчального закладу для дітей з порушеннями зору та інтелекту № 219 м. Кисва.

П 78 **Програмно-методичний комплекс розвитку незрячих дітей від народження до 6 років** : програма ранньої допомоги дітям з важкими порушеннями зору від народження до 3-х років / Л.С. Вавіна (укладач) ; за наук. ред. Л. С. Вавіної. — Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. — 68 с.
ISBN

Програма ранньої допомоги висвітлює особливості фізичного і психічного розвитку дитини від народження до 3-х років з важкими порушеннями зору, практичні рекомендації з організації ігрового розвивального середовища та корекційної спрямованості сенсомоторного, мовленнєво-комунікативного, особистісного розвитку. Представлені теоретичні та практичні поради слугуватимуть батькам та практикам для досягнення ефективності в розвитку незрячих дітей раннього віку, з урахуванням вікових етапів їхнього становлення.

Рекомендовано батькам, тифлопедагогам, вихователям.

УДК 376.32:37.018
ББК 74.33.024

ISBN

© Інститут спеціальної педагогіки НАПН
України, 2014
© ТОВ «Імекс-ЛТД», 2014

ЗМІСТ

Розділ 1. ПЕРШИЙ РІК ЖИТТЯ	4
1.1. Розвиток загальної моторики	4
1.2. Розвиток дрібної моторики	13
1.3. Розвиток орієнтування у просторі і мобільності	18
1.4. Сенсорний розвиток	26
1.5. Комунікативний розвиток	33
Розділ 2. ДРУГИЙ РІК ЖИТТЯ	37
2.1. Розвиток загальної моторики	37
2.2. Розвиток дрібної моторики	42
2.3. Розвиток орієнтування у просторі і мобільності	46
2.4. Сенсорний розвиток	50
2.5. Комунікативний розвиток	53
Розділ 3. ТРЕТІЙ РІК ЖИТТЯ	56
3.1. Розвиток загальної моторики	56
3.2. Розвиток дрібної моторики	59
3.3. Розвиток орієнтування у просторі і мобільності	61
3.4. Сенсорний розвиток	63
3.5. Комунікативний розвиток	65